

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๐/๒๕๖๘

วันที่ ๑๔ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	จำสืบทรี ผดุง เจริญกุล	ผู้ร้อง
		สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง จำสืบทรี ผดุง เจริญกุล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า จำสืบทรี ผดุง เจริญกุล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๔๔๔๘ ตำบลสมอแข อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ผู้ร้องประสงค์กู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาพิษณุโลก และนำโฉนดที่ดินเป็นหลักประกันการกู้ยืมเงิน ผู้ร้องลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ไม่ได้กรอกข้อความให้แก่บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาพิษณุโลก บุคคลดังกล่าวกรอกข้อความลงในหนังสือมอบอำนาจที่ผู้ร้องลงลายมือชื่อไว้ แล้วนำไปโอนขายที่ดินของผู้ร้องให้แก่ตนเองและนำไปขายฝากให้แก่บุคคลอื่น ผู้ร้องแจ้งความร้องทุกข์และดำเนินคดีอาญากับบุคคลดังกล่าว ความผิดฐานฉ้อโกง และความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอม ศาลแขวงพิษณุโลก พิพากษาให้ลงโทษจำคุกและให้คืนหรือชดใช้ราคาที่ดินที่ฉ้อโกงไปจากผู้ร้อง คดีถึงที่สุด ผู้ร้องส่งสำเนา

- ๒ -

คำพิพากษาศาลแขวงพิษณุโลกให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าว สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก (ผู้ถูกร้อง) เห็นว่าศาลแขวงพิษณุโลกมิได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขรายการจดทะเบียนขาย ไม่สามารถเพิกถอนนิติกรรมตามคำขอของผู้ร้อง ต่อมาบุคคลดังกล่าวนำไปขายฝากแก่บุคคลอื่น และไม่ไถ่ถอนตามกำหนดเวลา ผู้รับซื้อฝากยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดพิษณุโลก ขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากผู้ร้อง ศาลจังหวัดพิษณุโลกพิพากษาให้ผู้ร้องและบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างพร้อมขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าว ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษายกฟ้อง ผู้รับซื้อฝากฎีกา ศาลฎีกาพิพากษายืน นอกจากนี้ผู้ร้องยื่นฟ้องบุคคลดังกล่าวต่อศาลจังหวัดพิษณุโลก ศาลจังหวัดพิษณุโลกพิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมซื้อขายที่ดินและนิติกรรมขายฝากที่ดินพิพาท รวมถึงนิติกรรมการขายกำหนดเวลาการซื้อทรัพย์สินคืนทุกฉบับ คดีถึงที่สุด และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกเพิกถอนรายการจดทะเบียนตามคำพิพากษาศาลจังหวัดพิษณุโลก ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗๔ และระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการมอบอำนาจให้ทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือกิจการอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน กฎ และระเบียบกรมที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจและการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และได้ตรวจสอบสภาพที่ดินก่อนจดทะเบียนขายฝากที่ดิน เมื่อผู้ถูกร้องทราบจากผู้ร้องว่ามีการใช้หนังสือมอบอำนาจปลอมจดทะเบียนขายที่ดินของผู้ร้องและขายฝากที่ดินดังกล่าว ผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการสอบสวนและรายงานไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและดำเนินการเพิกถอนการจดทะเบียนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งไม่ดำเนินคดีอาญาต่อผู้ใช้หนังสือมอบอำนาจปลอม เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ร้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองพิษณุโลกพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๕๘ ทำให้หนังสือมอบอำนาจและการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าวเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๒

- ๓ -

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน กฎ และระเบียบกรมที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจและการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง

๒. หนังสือมอบอำนาจขายที่ดิน ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และสัญญาขายที่ดินของผู้ร้อง ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระ

- ๔ -

อันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน กฎ และระเบียบกรมที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจและการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง หนังสือมอบอำนาจขายที่ดิน ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และสัญญาขายที่ดินของผู้ร้อง ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นโมฆะ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง ปรากฏว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือเป็นการดำเนินการตามกฎหมายในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ผู้ร้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองพิชฌุโลก ศาลปกครองพิชฌุโลกพิพากษายกฟ้องผู้ร้องอุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด กรณีเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

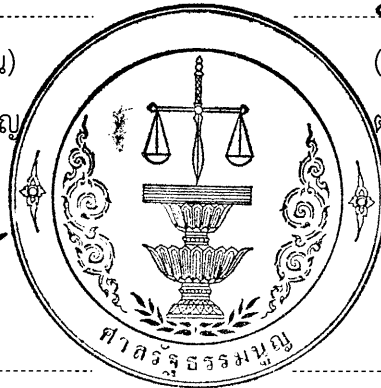
(คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ